

Spis treści

Wstęp	9
Część I. Kolonializm	13
Rozdział 1. Różne spojrzenia na kolonializm klasyczny	15
1.1. Pierwsze stadium kolonializmu	17
1.2. Drugie stadium kolonializmu	21
1.3. O nierówności ras	27
1.4. Strategia mimikry i <i>compradora</i> - przypadek Ali Paszy	31
1.5. Antykolonializm	35
1.6. Neokolonializm	36
Rozdział 2. Inne formy kolonializmu	38
2.1. Kolonializm grecki i rzymski	39
2.2. Kolonializm osadniczy: <i>casus</i> Australii	41
2.3. Kolonializm japoński	42
2.4. Kolonializm wewnętrzny: <i>casus</i> Irlandii	44
2.5. Kolonializm rosyjski i radziecki	46
Część II. Szkoła postkolonialna	49
Rozdział 3. Korzenie szkoły postkolonialnej	51
3.1. Szkoła „Annales”	51
3.2. Literaturoznawstwo: dekonstrukcja	52
3.3. Marksizm	55
3.4. Teoria dependencji i globalizm	57
Rozdział 4. Studia postkolonialne	62
4.1. Frantz Fanon i Albert Memmi	62
4.2. <i>Orientalizm</i> Edwarda Saïda	65
4.3. Subaltern Studies	67
4.4. Szkoła postkolonialna	71
4.5. Postkolonializm a teoria stosunków międzynarodowych	74

Rozdział 5. Krytyka szkoły postkolonialnej	76
5.1. Ahistoryczność	76
5.2. Niesprawdzalność	78
5.3. Ideologizacja	79
5.4. Obsesja Zachodu	80
5.5. Słabości koncepcji niedorozwoju	82
Część III. Postkolonializm w ujęciu problemowym	85
Rozdział 6. Imperializm północnoamerykański	87
6.1. Pojęcie imperializmu	87
6.2. Źródła imperializmu północnoamerykańskiego	89
6.3. Imperializm kulturowy	98
Rozdział 7. Europocentryzm	108
7.1. Samouwielbienie Zachodu	110
7.2. Pogarda dla innych	112
7.3. Europejskość państw postkolonialnych	114
7.4. Okcydentalizm Europy	115
Rozdział 8. Niedorozwój i globalny kapitalizm	117
8.1. Krytyka teorii rozwoju	117
8.2. Koncepcja niedorozwoju	119
8.3. Kwestia pomocy rozwojowej	121
8.4. Dominacja globalnego kapitalizmu	125
8.5. Możliwe alternatywy	128
Rozdział 9. Środowisko naturalne a ekspansja europejska	131
Rozdział 10. Język i nazywanie świata	135
10.1. Rządzić znaczy nazywać	135
10.2. Hiszpańska polityka językowa epoki ekspansji kolonialnej . . .	138
10.3. Kolonialna polityka językowa	139
10.4. Imperializm językowy	142
10.5. Postkolonialne odzyskiwania języka	144
10.6. Dyskusja na temat afrykańskiej literatury	146
Rozdział 11. Państwo postkolonialne	151
11.1. System polityczny: mimetyzm i kompradorstwo	152
11.2. Gospodarka: dependencja i pomoc rozwojowa	154
11.3. Społeczeństwo: kolonizatorzy, „ekspaci”, imigranci	157
11.4. Kultura: kreolizacja i poniżenie	159
11.5. Bezpieczeństwo i obronność: słabość wewnętrzna, słabość zewnątrzna	160
11.6. Polityka zagraniczna: Commonwealth i Frankofonia	162
Część IV. Postkolonializm w ujęciu regionalnym	165
Rozdział 12. Postkolonializm w Afryce	167
12.1. <i>Negritude</i>	167
12.2. Dekolonizacja Afryki	169
12.3. Tworzenie afrykańskiej państwowości	170
12.4. Afryka w stosunkach międzynarodowych	172
12.5. Problem państw upadłych	174
12.6. Chińska Republika Ludowa w Afryce	176

Rozdział 13. Postkolonializm na Bliskim Wschodzie.....	178
13.1. Dekolonizacja i państwo Izrael.....	178
13.2. Kwestia palestyńska	181
13.3. Zamachy z 11 września 2001 roku i nowy orientalizm	183
13.4. Interwencja w Iraku.....	185
Rozdział 14. Postkolonializm w Ameryce Łacińskiej	188
14.1. Od kolonii do zależności	188
14.2. W poszukiwaniu „amerykańskości”	190
14.3. Od państwa (nie)narodowego do wielonarodowego	192
14.4. Socjalizm XXI wieku.....	196
Rozdział 15. Postkolonializm w Azji	199
15.1. Indie.....	200
15.2. Chiny	204
15.3. Japonia.....	207
Rozdział 16. Postkolonializm na obszarze poradzieckim.....	212
16.1. Nomenklatura u władzy	213
16.2. Zależności energetyczne	214
16.3. <i>Russkije</i> i „czornożopy”.....	217
16.4. Tożsamość postimperialna	219
16.5. Bazy wojskowe i zamrożone konflikty	221
16.6. Wspólnota Niepodległych Państw i inne projekty reintegracyjne	223
Rozdział 17. Polska a postkolonializm.....	225
17.1. Polska jako dawne mocarstwo kolonialne	225
17.2. Polska jako państwo postkolonialne	228
17.3. Polska jako „kolonia” Zachodu	231
Zakończenie	235
Posłowie: Posądzony o włóczęgostwo. Postkolonializm jako apatryda lub kosniopolita	
<i>Agnieszka Bógdał-Brzezińska</i>	<i>241</i>
Bibliografia	247
Indeks osób ..	. 273